

Yakınımızdan Yıldız Geçerse...

Güneş'le bir kardeşi arasındaki böyle bir yakın temas, anlaşılabilir için hiç de hayırlı olmayacak. Amerikalı bazı gökbilimcilere göre Dünya'yı yörüngesinden koparacak bir yakın geçiş olasılığı, aslında biletinize piyangodan ikramiye çıkması olasılığından daha yüksek. Michigan Üniversitesi'nden Fred Adams ile, California Üniversitesi (Berkeley) gökbilimcilerinden Greg Laughlin, Güneş Sistemi yakınlarından geçebilecek yıldızlarla, Dünya'nın, Güneş'in ve dört dış gezegenin yörüngeleri arasındaki olası etkileşimlerin bilgisayar modellerini çıkarmışlar. Dünya Güneş'e çok yakın olduğundan, bir yıldızın Dünya'yı doğrudan etkileyip uzaya fırlatması olasılığı hayli düşük. Araştırmacılar, böyle bir olaya 2,2 milyonda bir şans tanıyorlar. Gelgelelim bu kozmik piyangoda bizi gelebilecek dolaylı felaketler, yabana atılır olasılıklar değil. Güneş Sistemi'nin dış gezegenleri, misafir

yıldızın kütleçekimsel etkilerine daha açık. Amerikan Gökbilim Derneği'nin Haziran başlarında Şikago'da yapılan toplantısında Adams, bir yakın geçişin Jüpiter'i yörüngesinden çıkarma olasılığının 100 000'de bir olduğunu söyledi. Yörüngesinden çıkan Jüpiter de, Dünya'ya öylesine yaklaşacak ki, bizi ya uzayın derinliklerine fırlatacak, ya da doğru Güneş'in içine...Etkinin biraz daha hafif olduğunu varsayalım ve Jüpiter, Dünya'yı Güneş'in çevresinden tam

olarak koparmasın; ama yörüngesini iyice eliptik yapsın. Bu durumda da yaşamın, muazzam sıcaklık farklarına dayanabileceği kuşku. Ya da Jüpiter'in yörüngesinden kayıp asteroid kuşağına oturduğunu düşünelim. Adams'a göre bu durumda dev gezegen, yakaladığı asteroidleri doğru dünyanın üzerine gönderecek. Anlayacağımız, 65 yıl önce dinozorları yok eden türden asteroidler, yağmur gibi yağacak başımıza.

Ancak bütün bu karanlık olasılıklara karşın, belki de olağanüstü şansımıza güvenebiliriz. Çünkü Güneş etrafında uygun uzaklıkta ve düzgün bir yörüngede, sakin komşularımızla birlikte dönüyoruz. Adams, Güneş Sistemi dışında giderek artan bir sıklıkla keşfedilen gezegenlerin hayli eliptik yörüngelerde döndüklerini vurgulayarak, "demek ki tipik bir güneş sistemi, bizimkinden çok daha kargaşalı" diyor.

New Scientist, 12 Haziran 1999

Mars'ta İlk Sanat Sergisi

Üzerinde harıl harıl yaşam aradığımız komşu gezegenimizde ilk sanat sergisi bir İngiliz ressam tarafından açılacak. Bu onura erişen ressam, as-

lında "olağan dışı" sanat anlayışıyla kamuoyunda tartışmalara neden olan Damien Hirst. Kendisinin ünlü bir eseri, ortadan kesilerek formaldehid

içinde sanatseverlerin beğenisine sunulan hamile bir inek.

Hirst, 2003 yılında Avrupa Uzay Ajansı tarafından Kızıl Gezegen'e gönderilecek Mars Ekspresi ile resimlerinden birini göndermeyi kabul etmiş. Araç, İngiliz bilim adamlarınca hazırlanan ve ünlü evrim kuramcısı Charles Darwin'in keşif gemisinin adını taşıyan Beagle 2 adlı bir de son da taşıyacak. Mars Ekspresi yörüngede dolaşırken son da gezegen toprağına inerek araştırmalar yapacak. Ressamın Mars'a gidecek eseri, fırçayla püskürtülmüş noktalardan oluşan bir soyutlama.

İleride sanat eserinin Mars'a gidecek astronotların, kozmonotların ilgisini çekeceği kuşkusuz. Ancak şimdilik sanatçının eseri, modern resim düşkünlerinden çok bilim adamlarına hitap ediyor. Resim, uzay aracındaki kameralar ile tayfölçerlerin düzenli olarak ayarlanması işleminde kullanılacakmış.

New Scientist, 12 Haziran 1999

